

OD NAŠICH PŘÁTEL

WASHINGTON, D. C., 16. srpna 1913. — Po dojetí Vašeho časopisu vždy především četla dopisy těch našich po celé Unii roztroušených krajanů, kde slovy nehledanými lénou jsou jejich strasti a slasti a již proto jsou nemálo zajímavé. Dle posledního čísla P. Z. jest však vidět, že jsou zná a že naši farmáři dopisovatele mají nyní plně ruce práce a starosti. Proto pokládám za svoji povinnost přijít testokrát se svojí troškou do mílny. Nedávno totiž navrátil jsem ze Severní Dakoty, kde děl jsem po 6 nedělích mezi Indiiany kmene Siouxů. — Tento kmen jest ze všech Indiiánů nejzachovalější, oni totiž byli vždy na válečné stezce se všemi okolními kmeny a bělochy a tak si zachovali svoji individualitu. Mezi nimi nalézt lze ještě pravé Indiiány co do podoby i povahy. Siouxů jest asi 27 tisíc a obývají na různých rezervacích v Severní a Jižní Dakotě, Minnesotě a Montaně. Jedna z největších jejich rezervací jest Standing Rock Reservation pojmenovaná po kamenné na obelisku stojící, jež od Indiiánů od nepaměti od modla byl utvářen a o kterém tvrdí, že je to zkamenělá žena. Reservace tato zaujímá rozlohu 2 milionů akrů pozemků, z nichž polovina jest otevřena k osazování a druhá polovina otevřena bude příštího jara. Zde ještě možno získati dobrou půdu přerýjná za poměrně nízkou cenu od \$8 výše za akr. — Ti, kdož o pozemky tam by se zajímali, nechť dopišou přímo na Standing Rock Indian Agency, Fort Yates, No. Dak., jež podá každému nestranně informace. — Podle mého názoru nechal by se zde s úspěchem prováděti pěstování dobytka ve velkém, neboť lze nyní velmi lacině najmouti indiánský pozemek co pastvinu. Jinak tannější Indiiány jsou lidé velmi mírumilovný. Pomalu vymírají pamětníci slavných dnů Custer, Buffalo Bill a náčelníka Sitting Bulla. Již jest zde jen několik jedinců, kteří činně se účastnili války s gen. Custerm a ku podivu lidí tento nerad o posledním boji Custerově mluví. Indiián totiž není nikdy chvástlavý a pověřivost, kterou ani křesťanské náboženství u něj neoznačilo, zakazuje mu vzpomínati duhů jim usmrcených bojovníků. Jen tak náhodou vypravovala mi pomocní tlumočnicka stará Indiiánka zvaná Old Mutter Cowboy, jak v památném roce 1876 ženy indiánské vpadly ve shromáždění bojovníků, odhývajících válečnou poradu a mojí přinutily je, by zvedli válečnou sekeru proti vládě a bílým sousedům. Ozbrotivě se následovaly své muže a činně zasáhly do boje. Úkolem jejich bylo všechny raněné bílé bojovníky a též raněné Indiiány mocným úděrem kamenné palice do záhlaví vysvobozovati z pozemského trápení. Stará Indiiánka tato také více tímto způsobem poslala "bledých tvářů" k Velikému Duchu. Palici tuto, kterou v boji tom používala, ze strachu z duhů usmrcených darovala jinému Indiiánu, tento opět jinému, až konečně po delší oklize dostala se v mé vlastnictví a tak dověděl jsem se úryvek z tohoto příběhu. Indiiánka však nechtěla se palice této více dotknouti. Také všem bojištím a hrobům na preriích daleka se vyhýbají. Jediným snad dnem v roce, na který se těší jak děti, jest 4. července, kdy dovoleno jest jim se shromáždit a oslavit tento národní svátek indiánským způsobem, totiž zpěvem a tanečem, jež jinak jest přísně zakázán. — Jest ku podivu, že starci až 80-letí dovedou při monotonní zpěvu a zvuku hubů skákat, tančit a celým tělem prohýbat, jako nájeví akrobati. Nikdo by to nevěřil, kdo to neviděl a jich synové, kteří k tanci tomu přihlížejí, by to snad také nedovedli, ti již nemají tu krev, je matka neporodila při houbě bůvolů, jak říká staří. — Jinak celý tábor indiánský na 4. července jest velmi zajímavý, jest to skutečná ukáзка bývalého indiánského života se všemi svými světlými i temnými stránkami. — Tožik však jim musím přiznat, že

při shromáždění asi 1,800 Indiiánů po více dní nestalo se mezi nimi při různých hrách, dostihách atd., toho nejmenšího nedorozumění, což by u bílých lidí za stejných okolností sotva tak hladce se obešlo. Skoro nerad opouštěl jsem po 6 nedělích plně práce toto zákoutí praobyvatelů Ameriky, ježž osud jest zpečetěn, neboť plnokrevní Indiiáni vymírají a polomíšní přibývají. Výhody totiž, jež na pozemcích pojmutím Indiiány za manželku se jemu dostanou, lákají mnohé bílé dobrodruhy ne zrovna nejlepší pověsti, že uzavírají sňatky s Indiiánkami a tak denně přibývají smíšená manželství. Je to otázka jen několika 10-letí a plnokrevný Indiián bude tak vzácný jako bůvol (bývol). — Známé civilizované kmény v Oklahomě jsou vlastně jen míšenci. Zrušením pak rezervací a vládních škol indiánských, jež vláda v dohledné době míní provést, bude jen posledním aktem v historii tohoto udatného národa. — Jest jen litovati, že civilizace, jež tak nehumaním způsobem z počátku jim byla vnucována, byla jejich záhubou. — Na zpáteční cestě stávil jsem se u bratrance Šamly v Glenoe, Minn., zastihnuv jej právě při sekání krásné pšeniční úrody. Dále stávil jsem se v Hopkins, Minn., bych stisknul pravici starým přátelům Frant. Křížovi a Janu Matýskovi, krajanům to z rodné mé dědiny Illiného na Moravě. 20 roků tomu, co Frant. Kříže jsem neviděl a mimoděk při spatření jeho vynofily se mi všechny vzpomínky z mládí z těch Žďárských hor, o kterých básník Nečas píše: "Hory, hory, Žďárské hory, pěkné na vás podívání, ale těžko horalovi sousta dobyt z vašich straní." Ký div, že tolik našich krajanů opustilo tu rodnou půdu, by hledalo štěstí v Americe. A až většina z nich domohla se zde k majetku i blahobytu, jsem přesvědčen, že tenké zaléžati v myšlenkách v ty deny, plánc a lesy, kde prožili své mládí. Vždyť osud náš jest podobný osudu Indiiánů a přes všechnu tu lásku k rodné vlasti, přispějeme jen krví svojí ku většímu rozvoji anglo-saského plemene. — Nemyslím však tím, abychom snad na sobě prováděli "harakiri," naopak jest naší svatovou povinností, starati se, by v dějinách této země zůstala po nás čestná památka. S pozdravem všem čtenářům P. Z., jsem Váš oddaný Frank Mička.

FAIRHOPE, Alabama, dne 13. srpna 1913. — Čtená redakce. — Musím Vám napsat k vůli své adrese, neb jsme zde tři pod jedním jménem a poněvadž máme poštovní dodávku po farmách, aby tedy dostal každý správně svoji poštu; napište laskavě na adresu Jan Wencel, Fairhope, Ala., R. F. D. No. 1, Box 13. Při té příležitosti Vám také zaslám dopis ze zdejšího okolí. Stavějí se zde dvě dráhy. Jednu staví známí bratři Millerové. Ta bude velmi rozložena. Z Volanta k jihu a východu až do Floridy, do Pensacola přes Lillian. Od Fairhope bude míli na východ. Ve Volanta již je do zářív mobilského udláný most a prozatím budou vlaky převažet po lodích do Mobile. Bude uiti spojení se 4 jinými drahami, ano i se všemi loďmi. Jak američtí, tak i evropskými. Druhou stranou z Volanta pojedě až do Bay Minette, tak že bude objížďet tři strany. Tu dráhu chtějí stavět do Fairhope, ale ta společnost, co má pronajmuto 5,000 akrů pozemků na 99 let, to nechtěla povolit, že přes své pozemky nedovolí žádnou dráhu. Ale páni Millerové se jich neptali, vyžádali si to na patřičném místě a stavějí o to šest. Do dvou let musí býti dráha celá hotova. Zdejší osadníci jim dali pozemek zdarma pod tou výminkou, že do roku 1915 bude celá dráha hotova. Jinak by museli pozemky zaplatit. Na mnoha místech musí také pozemky koupit, ale nehorší nesnázi mají s tou kolonií. Oni chtějí, ať jim pozemky rentají na 50 roků a kolonie nechce, než jen na 30 roků. Dále jest v tom ještě jiný háček a sice k vůli rentu, neb tu kolonie nesmí

nie prodát. Když před 17 roky ji založili, platilo se z jednoho akru 25c, dnes už, tři míle od města platí 57 centů z jednoho akru. — Také žádný rentýř neplatí žádnou daň. Dnes jest tam již přes 600 osadníků a kdo má větší majetek, tak už chtějí, aby připlácel na daň. Druhou dráhu zase chtějí, vlastně už začali stavět z Robertsdale přes českou osadu Fairhope, ale s tou nevím, jak to půjde ku předu, neb za jedno jest málo peněz a kdo jich má, nechce je na to dát, neb tak jest to udláno, že se nesmí na té dráze nic vydělavát. Dávají 6 procent a splatný kapitál nemá být dříve až za 20 roků. Tak se na to rád podívám, kdy tu dráha dokončějí. Za ten krátký čas as 4 roky, se tu mnoho změnilo. Němei už mají novou síň, asi půldruhé míle ode mne a dělájí každý měsíce výlet, neb nějaké jiné zábavy, což dělá spolek zdarma, jídlo a pití si musí každý koupit. Američtí také nezůstávají pozadu, tož jsou dobré časy. Ti zase dávají zdarma maso, ale jiné věci se musí platit. Ano i socialisté jsou již zde. Ti zase udlávají rybí hody, při nichž každý dostal rybí maso zdarma, ale zákusky také si musil kupovat každý. Abych nic nevynechal, tož Vám musím také říci, že zde máme spolek pijáků. — Je zde jeden, který dostává \$250 měsíčně a všecko propije. Poně vadí jest ve Fairhope prohibice, sejde se k němu té cházky a pijou někdy celý týden. Taneční zábavy se zde teď odhývajjí většinou jen jednou týdně a to každou sobotu večer, ale teď zase budou každou sobotu i čtyřtek. Také zde máme divadlo desetiletové a jest otevřeno každý večer. — Nemám tedy zde, jen hodné peněz třeba, aby se mohlo také u tráčet. Také zde už Němei mají kněze katolického každou neděli. Dříve zde byl jen jednou za 14 dní. Mimo to jsou zde také Němei jiné víry a mají i svou školu. Také jsou zde i svobodomyšlní, ale už jsou třetí koleno v Americe rozeni, přece jdou za jedním cílem a k vůli víře se nechávají. — Říkájí, že jsou Němei a víra, či nevíra, ta že patří stranou. Jinak jsou to velmi hodní lidé a vůbec, co se tkne mých sousedů, říkají si přáteli nemohu. Nyní se sem do rodu lidé z celého Soustátí ano i z Kanady a kupují naporád, tak že to již vede mne jest všechno prodáno. Z Čechů jsem zde doposud sám a také zde sám zůstanu, neb taková krajina na Čechy nečeká. V Alabamě jest 50 druhů pozemků a abych Vám tak poetivě vypsál, více než půl Alabamy není vhodné k farmaření. Místy jest samý písek, třebaš tři stopy hluboko, místy zase močály, neb hory a zase místy by byla půda dobrá, ale zase nemohou nic prodát mimo bavlnu. Do české osady jich teď také hodně přibýlo a to Čechů a pane, ti prokoukají, co jest to. Každému se tu líbí. Vábec, Čechové obdivují zdejší úrody. Říkájí, že to měli vědět dříve. Inu, já sám jsem to mohl vědět dříve, byl bych býval raději. Dříve si Čechové nemohli zde vynachváliti, jaká jest zde dobrá voda a dnes už pijí pivo. — Až podruhé Vám vypíši zase více, teď mám ještě stále moc práce. Zdravím celý personál a všechny štenáře i l. Váš Jan Wencel.

V PŘÍBRAMI, dne 8. srpna 1913. — Příbram pod svatou Horou má zase svůj škandálek. Čtenářům Pokroku jistě jest známo, že příbramský advokát dr. Jehke zpronevěřil mnoho tisíc, které mu byly svěřeny důvěřivým lidem. Zmizel beze stopy a dle všeho utekl do Ameriky, kde bude za peníze chudáků dobře žít. Rozhořčení lidí jest veliké, ale při všem zmoenili se toho spekulanti a vydávají různé písničky, které se těší veliké oblibě. Lidé se těší ale spouť tím, že si mohou přečíst posměšnou písničku a kupují je po několika exemplářích. To se rozumí, že strana mladočeská hledí se dra, rytíře Jeschke zbavit, ať byl jedním z hlavních machrářů jež u nás. Ovšem marné. Jsou tu fakta, která se nedají zapřít. A tak mladočeská strana bezpochyby u nás doklepe. Uvádím válečným čtenářům úryvky z písniček, které byly o dra. Jeschkem sepsány a které jsou jako na dráčku. Jedna z nich zpívá se dle nápěvu: Pojte lidé touze cestou.

Měli jsme Němce rytíře ten nás držel za trychtýře, teď od nás praskl do bot, udlával velký pankrot.

Odes od nás státišce, teď je někde v Americe, nám nechal velký smutek, že tak daleko utek.

Okrádal pány i sedláky, slečinky a vdovy taky, bral to všecko naporád, kdo se nechal jen obrat.

Nejdřív začal s presentací, pak si z nás dělal legrace, pak nás začal okrádat, kde se dalo co sebrat.

Přízeň upevnil si pevně, byl výborem v spojitelné, koruncé hodné sebral, na to se pryč odebral.

Státišce to dělá peněz, my ho nechytili do želez, utek nám pryč přes moře, nám zde zanechal hoře.

Jiná zpívá se jako v černých lesích ukryt leží. A koně:

Ježek doktor se proslavil, svým podvedem volice; bude on patronem všechněch, kteří kradou tišce. Ti nechť ho vždy v úteč mají, kteří podvodny páchají by v pamětee zůstali Pankrače jak on minul.

V jiné podává autor lidu útěchu:

Buť jist, že nenajdeš nikde klidu, svědomí tě bude sužovat, kamkoli neboh tvá kráčeť bude, zločin bude tě následovat.

Ještě jiná končí významně:

Mnohého teď touha dávná, došla svého splnění a kdo rytířský erb nemá, má alespoň brnění.

Nevím, jestli bude můj list otištěn, ale myslím, že to bude čtenářé zajímat. Končím tedy s pozdravem na etěnou redakci i čtenáře Fr. N.

"Pokrok Západy" jest listem pro každého. On podává zprávy o událostech a nestranně pojednává. Respektuje náhledy a přesvědčení každého člověka, pokud si respektu zasluhuje.

Pro přísti podzimní a zimní sezonu máme na skladě libovolný výběr nejnovějších vzorků jemných a při tom trvanlivých domácích i importovaných látek. **Obleky a zimníky** na zakázku hotovíme dle nového střihu a stylu výše od **\$35.00**

A. J. ŠÍSTEK, majitel největšího a neelegantnějšího zařízeního zakázového krejčovského obchodu. 4-4 215-16-17-18 CITY NATIONAL BANK BLDG. OMAHA, NEBRASKA

MACH & MACH, ZUBNÍ LÉKARI. 1. poschodí, Paxton Bldg., 106. a 108. ulice. Tel. Douglas 1068. Ind. Phone A-1068. OMAHA, NEB. 4417

Nejlepší zařízení zubolékařské úřadovny ve středozápadě. Nejmodernější pomůcky. Práce prvotřídy. Cenový mírně.

Václav Kozák, 2705 SO. 10. STR., OMAHA, NEB. vlastní moderní závod **řeznický a uzenářský** Zábavy čerstvého masa, jakož i všecké výrobky uzenářské jsou vždy té nejlepší jakosti. Zhuste koupiti u něho jednou a zajistě, že podruhé přijde- te zase. — Zhoří na požádání dovážti do domu. Ob- jednávký možno učiniti telefonem: Douglas 4788.

Kapitál \$20,000.00. Surplus \$4,000.00.

LINDSAY STATE BANK LINDSAY, NEBRASKA

Platí 5 proc. na vklady uložené 12 měsíců

Penze uložené v této Státní bance, jsou zaručeny záložním fondem státu Nebraska, tak že záruka jest lepší, než první mortgage na pozemek. Jest pod bankovním zákonem státu Nebraska. Pošlete nám draft a my obratem pošty Vám pošleme certifikát. Všechny dotazy ochotně vyřídíme. — S úctou J. W. SVOBODA, kasír

Zvláštní novinka!

Konečně po dlouhém a úsilovném pátrání podařilo se nám učiniti objev, který bude mít dalekosáhlý význam pro ty naše četné paní a dívky, které samy děra různé štípi pro své rodiny obstarávají.

Co tu bylo nářků a všelikých svízěl, že nemohou sobě zaopatřiti nůžky, které by aspoň částečně požadavkům jejich vyhověly. Ačkoli často slušný peníz vynaložily, přece nikdy nebyly takové, jaké by sobě přály. **Nůžky, které nyní jako premii k našim časopisům "Pokroku" a "Česko-Amer. Venkovu" nabízíme, jsou jedním z posledních a nejpraktičtějších vynálezů, jaké kdy za ty peníze byly zhotoveny.**

Eureka samo-ostřicí se nůžky (Eureka self-sharpening Bent Trimmer Shears) jsou pravý div!

Některé pochybovačné hospodyně sice řeknou, že nůžky jsou všechny stejné, jsou ale na velkém omylu, neboť Eureka samo-ostřicí se nůžky jsou ode všech jiných tak rozdílny, že žádná ani z daleka těmto nemohou se rovnati.

Tyto nůžky jsou zvláště silné a z toho nejlepšího materiálu zhotovené. Jsou plně 8 palců dlouhé a zvláštěnu patentovaným zařízením k jich libovolnému utahování opatřené. Mimo to za povšimnutí slouží ono prodloužení při přestování oku, které stříhání činí zvláště snadným. Jsou velmi ostré, a s oním důmyslným převovým utahovadlem možno právě tak dobře nejtěžší vlněné jako zase nejjemnější hedvábné látky stříhati, tak že i tu nejpřesnější švadlenu musí uspokojiti.

ZA KAŽDÉ RUČÍME, neboť jsme jisti, že Eureka samo-ostřicí se nůžky důmyslným svým sestavením nejen uspokojí, co hlavního ale **pál tuču obyčejných nůžek předří.** Kránská cena jejich jest \$1.25. Jako premie ku kterémukoliv našemu časopisu **na doplatek 30 centů.**

POKROK PUBLISHING CO. 1417-19 So 13th St OMAHA, NEBRASKA